

Az ismeretlen karácsony

Lekció: Mt 1,18-25/Textus: Mt 2,1-12

2015. december 26.

BEVEZETÉS

Talán pont ilyenkor karácsonykor, amikor annyi minden van, és azt is tudjuk, hogy miért jövünk templomba, egyszerűen csak arra van szükségünk, hogy feltöltődjünk és tegyünk egy lépést Jézus felé, hiszen annyi minden történt már az ünnepeben. Ilyenkor jó csak megállni és meghallgatni annak a születés történetét, akiről ez az egész ünnep szól. Hallgassuk most ilyen szívvel ezt a mai textust.

TEXTUS

Sokszor mondjuk vagy halljuk az imádat szót magunk körül: „Imádom ezt a sorozatot, amit nézek”; „imádom ezt a parfüm illatot, amit kaptam karácsonyra”; „imádom ezt a halászelevet, töltött káposztát, amit készítettek”; imádom ennek az írónak a könyveit”; imádom, amikor nincs munka és végre pihenés van”. Sokszor mondjuk ezt a szót: imádat.

Ebben a történetben háromszor fordul elő az imádat szó. Kétszer olyan embereknek a szájából, akik nem is ismerték előtte Jézust, és ismeretlenül érkeztek hozzá és imádták Őt. Egyszer pedig egy olyan embertől hallhattuk, aki senkit sem tudott imádni egész életében, csak magát. Mit is jelent ez az imádat akkor? Mit jelent ebben a történetben? Mit jelent ma itt nekünk? Mit jelent karácsonykor?

MIT JELENT IMÁDNI?

Először nézzük meg, mit jelentett a napkeleti bölcseknek. Nézzük meg először mit is tettek ezek a számunkra ismeretlen és távoli bölcsek. Hihetetlen és kicsit felfoghatatlan is az ő történetük. Elindultak maguktól egy útra. Hihetetlen ez, hiszen olyan útra indultak, aminek nem tudták mi pontosan a végcélja, nem tudták milyen hosszú, csak mentek. Mentek, mert bíztak, mert reméltek. Ismeretlenül is az ismeretlenben. Csak úgy maguktól. Mentek egy hónapot és követtek egy csillagot, aminek hosszú csóvája és lassú haladása miatt, számukra szakértő csillagászoknak jel értékű volt. Követték, és amikor megérkeztek, nemcsak azt mondták, hogy keresnek valakit, hanem azt, hogy azért jöttek, hogy imádják a királyt, aki most született!

De ez nem volt elég az ismeretleneknek.

Amikor pedig NEM egy palotában találták meg, továbbmentek és továbbra is megmaradt bennük az imádat és a feltétlen bizalom. Imádták úgy, hogy egy számukra ismeretlenhez közeledtek. Kicsit továbbra is felfoghatatlan ez.

És feljön még egyszer az imádat szó, ami azt jelentette, hogy leborultak és legmélyebb tiszteletüket tanúsították e kisgyermek felé. Mindez pedig nem egy palotában történt. Ezek a mágusok idegenként érkeztek. A saját királyuk előjárói, köztiszteletben álló tanácsadók, és itt most mégis egy 3 tagú család kis lakhelyén, térden állva imádnak egy kisgyermeket. Imádat. Az idegenek őszinte bizalommal és mély hittel élték ezt meg. Mennyire tiszta lehetett bennük ez a hit és az imádat.

Belépnek és elfogadják Jézust úgy, ahogy van. Akár kétkelkedhettek volna ebben a szituációban, hogy vajon egy királynak így kell-e kinéznie, de azt olvastuk már másodszor is a történetben, hogy leborultak és imádták, amint meglátták.

Amilyen kötődést és ragaszkodást (imádatot) itt látunk, számunkra azt jelzi, hogy ezek a bölcsek akármennyien is voltak, érezték, hogy Jézusnak kijár a tisztelet és imádat, mert maguk a bölcsek alárendeltek voltak hozzá képest. Az alárendeltek (bölcsek) olyanok voltak, akik mind kinézetben, mind tulajdonban és minden lehetséges emberi összehasonlításban magasabb szinten voltak, mint József, Mária és Jézus. De mégsem protokollárisan köszöntötték, hanem egyenesen imádták a gyermeket.

Nekünk lehet, hogy a mindennapjainkkal ez összeegyeztethetetlen, (ma ez idekapcsolhatatlan), vagy már megszokott, távoli történet. Érdekes, hogy a bölcseknek ez az első találkozásuk volt Vele és minden nagyon új volt. Nekünk ez a történet már a sokadik és már régen ismert, megszokott. De ha az ő

lelkületükkel nem is tudunk egyből azonosulni, akkor az, amit ők ott megélték, az vágyként mozog most bennünk. Szeretnénk azt az újat, azt az imádatot megélni és kicsit meg is érteni, kicsit a sajátunknak érezni.

De a mi imádatunk nem jut el eddig. Az imádat görög szavának értelmét és szinonimáit mi is megéljük az életünkben. A legmélyebb alázatos tiszteletet, hódolatot, odaborulást mi magunk is megéljük. Vannak szakmai példaképeink, akiket tisztelünk, vannak emberek, akik számunkra alázatos példák, vannak családok, akiknek a nevelése irigylésre méltó és ezt tiszteljük (vagy irigykedünk) és vannak sokszor a hitben is olyan emberek, akik előttünk járnak és ők a mi példáink, akiket tisztelünk.

Talán leragadunk náluk, és nincsen baj azzal, hogy őket tiszteljük, de igenis elterelheti, és el is tereli a figyelmünket ez a „példatár” arról, Aki mindezt adta ezeknek az embereknek. Eltereli a figyelmet mások tisztelete, mások megbecsülése arról, ami karácsonykor nyilvánvaló lett számunkra és láthatóvá lett. Ha magát Jézust kezdjük el imádni, tisztelni, hódolni előtte, akkor az Ő életét kezdhethetjük el vizsgálni a születésétől egészen a haláláig, hogy miben volt példa számunkra és a különböző helyzetekben hogyan viselkedett. Karácsony erre a kezdőpontra mutat rá. Kezdjük el imádni a születésétől és ne hagyjuk ezt abba, tekintsük végig az életét és csodálkozzunk rá újabb és újabb tetteire, mondataira, gondolataira. Isten hatalmasságában van valami, ami összezúz és visszaránt abba, amik vagyunk. Ezékiel Jahve dicsősége előtt elterül a földön szinte megsemmisülve (Ez: 28). De azt gondolom, hogy az imádatnak nem azt kell jelentenie, hogy Isten megfélemlít minket.

Amikor csak fekszünk nyáron a mezőn és a csillagos eget nézzük, látjuk a befogadhatatlan nagyságot és szélességet, akkor ez felfogadhatatlan és csak csodálni lehet. Isten hatalmas pontosan ilyen. Ami nem megfélemlít, hanem megdöbbsent, csodálatra kelt, tiszteletet ébreszt.

MIÉRT IMÁDJUNK?

A Bölcsék imádták Őt és szólt is hozzájuk az Úr. Hányszor vágyunk mi erre, hogy szóljon hozzánk. Vágy van bennünk karácsonykor is, amikor pont azért jövünk templomba, mert szeretnénk, hogy ez az ünnepünk része legyen. Bátoríthat minket az, hogy a történetben pontosan arról van szó, hogy Isten szól hozzánk. Isten szólt olyan bölcsékhez, akik nem is a kiválasztott népéből valók voltak. Figyeljük meg, hogy ezek a bölcsék nemcsak elindultak az ismeretlenbe, de még hallgattak is Istenre. Ezért tudtak követni egy csillagot, amit bár feljegyzett a kínai csillagászat és a babiloni csillagvizsgáló is, de mégis csak ezek a bölcsék indultak el a hosszú, több hónapos útra. Csak nekik volt ilyen türelmük menetelni/bandukolni hónapokat, aminek hatására rátalálnak a kisdedre. Isten kommunikált velük, de azért teszi ezt ilyen „kitüntetéten” Isten, mert ők figyeltek Istenre. Az is bizonyítja ezt, hogy álmodtunk, és erre hallgatva nem Heródes felé vették hazafelé az irányt, hanem más úton tértek vissza. Figyeltek rá és hallották is a hangját Istennek.

Megújulni vagyunk itt, hallani szeretnénk Isten hangját. Szeretnénk, ha szólna most karácsonykor is. És Ő szól. Észrevesszük-e ezt? Ha nehéz is ezt elfogadni, ha ma valamiért ez távolinak tűnik, vagy egyáltalán nem értjük Őt, akkor is ott a biztatás Jézus születés történetéből. Mennyi jelet tett Isten: Vezette a bölcséket, visszafelé figyelmeztette őket, szólt Jézus anyjához és apjához is külön-külön. Isten szól ma is, csak próbáljuk észrevenni.

Elküldte a fiát a földre, ez az első nagy jel számunkra, hogy létezik és cselekszik. De mi többet akarunk, és mindig többet akarunk. Több jel, új üzenet, új ige karácsonykor, új gondolatok, új élmények. De néha az ünnepléshez csak annyi kell, hogy újra elhangozzék a történet, ahogyan ezt hallottuk is Eszter könyvének a magyarázatánál. Mi van, ha ez most is csak ennyire egyszerű?

A bölcsék sem gondolkodtak, hogy miért ilyen helyen, miért csak hárman vannak, miért pont ő a király, hanem egyszerűen csak imádták Őt. Nem kezdtek el kérdésekkel és problémákkal foglalkozni. A mai karácsonyi történet lényege az, hogy egyszerűen (az egyszerűségben) is lehet imádni.

Ma lehet egyszerűen csak annyi az üzenet, hogy Ő megszületett, ezért újul meg ebben az Úrvacsora által és engedd, hogy ez hasson rád. Engedd, hogy bizalmasan legyen az ismeretlen jövőben. Magunktól ez biztosan nem megy. De pontosan Ő segít nekünk ebben, aki megszületett. Éljen ezzel a biztatással, hogy ez megtörténhet, mert karácsonykor pontosan azt ünnepeljük, hogy Jézus megérkezett. És karácsonykor van legközelebb ez a segítség. Ennek lehet örülni, és életünkben először lehet kérni is ezt, hogy megismerhesd és megújulj, hogy tudj tisztelni és imádni.

Miért imádjuk a nehézségekben?

De miért imádjuk Őt és miért újulunk meg karácsonykor, ha ez most nem indokolt és az utolsó dolog, amit tennénk. Nem tudom miért, de idén karácsonykor nagyon sok emberről hallottam, akiknek a családjában most veszekedés volt, vagy már régóta húzódik egy sértődés vagy konfliktus, illetve sok olyan gyülekezeti tagról is hallottam/hallhattunk, akik súlyos betegséget hordoznak a családjukban. Nekik szeretném most mondani, amit felfedeztem ebben az igében, illetve a lekciónban hallhattunk is: bátorítson titeket az Jézus imáadásában, hogy az ő születését is balhék övezték. Egy házasságon kívüli terhességben fedezik fel, ráadásul érthetetlen is ez a terhesség. Egy nem várt gyermek, akinek az édesanyját nem is akarták megtartani, hanem inkább elküldték volna szakítással. De ha nem lenne elég a gyermek szüleinek botránya, akkor lehet ezt még fokozni. Nem volt rendes szállásuk, hiszen nem a saját lakhelyükön voltak. Később menekülniük kellett, mert meg akarták öletni a gyermeküket. Ha ez se lett volna elég, akkor egy olyan 180 fős faluban, Betlehemben, ahol Máriának és Józsefnek lakott a rokonsága és mindenki mindenkit ismert, egy ilyen helyen nem tudtak szállást adni nekik. Balhék és nehézségek vannak mindenhol a születése körül.

Az egész történet balhékkal és nehézségekkel van körülvéve, de mégis van benne öröm, mégis imádat árasztja el a bölcseket. Isten fia érkezett a földre, van helye és ideje az imádatnak ebben a pillanatban. Akkor sem volt könnyebb az imádat sem Jézus családjának, sem a körülötte levőknek. Bátorítson ez minket.

Látjuk tehát, hogy imádják a bölcsek, látjuk, hogy mit jelent ez az imádat náluk, de most az igehirdetés második felében gondolkodjunk azon közösen, hogy a többi szereplő hogyan fogadta Jézust és miként reagált a születésének hírére! Gondolkodjunk most azon, hogy ki hogyan fogadta Jézus születésének a híret és gondolkozzunk közben magunkon is, hogy mi hogyan fogadjuk ezt a hírt.

HOGYAN IMÁDJUNK?

HERÓDES

A másodsor elhangzó imádat szó Heródestől, Júda társkirályának szájából hangzik. Nem tudom ismerjük-e ezt a fajta imádatot, áll-imádatot, ami benne lezajlik. Egy percig sem akarja imádni, sosem gondolta komolyan ezt a mondatot. Egy olyan ember mondja azt, hogy imádni akarja Jézust, aki féltékenységében és paranoiájában megölette saját fiait, feleségét Mariamnét, és rokonai közül is többeket, mert arra gyanakodott, hogy a trónjára törnének. Egy ilyen ember, aki saját rokonaitól, saját anyjától is betegesen megijedve félti az uralmát, ő hogyan tudna imádni egy a területén királynak kikiáltott „trónfosztót”? Heródes imádni akarja Jézust, de a szavak mögött igazából egy percig sem gondolja ezt komolyan.

Heródes személyéből és attitűdjéből is látszik, hogy Isten gondolatai nem a mi gondolataink. Heródes idejében megszületni nem tűnik alkalmas időpontnak. Aki a feleségét és gyermekeit is meggyilkoltatta féltékenységből, aki nem félt kiírtatni egy falunyi nemzedék 2 évnél fiatalabb gyermekeit, annak az idejében megszületni se nem logikus, se nem nevezhető megfelelő életkörülménynek. De Isten gondolatai nem a mi gondolataink, és igen, egy ilyen helyzetben született meg Jézus, aki Isten fia és ez a körülmény ismét csak azt bizonyítja, hogy Isten hatalmasabb mindennél és gondviselése legyőzi az ilyen nehézségeket is. Ez a gondviselés pedig egy újabb ok az imádatra.

NÉP

A második szereplő a történetben Jeruzsálem népe. Ahogy olvassuk, hogy Heródest nyugtalanság fogta el a hír hallatán, úgy követi ezt szinte hullámként, hogy az egész Jeruzsálem is megzavarodott és megrémült. Tudták, hogy mire képes a zsarnok, önjelölt királyuk, aki már bizonyította gátlástalanságát. Nyugtalan lett a nép. Egyáltalán nem tudtak arra hangolódni, hogy egyébként a saját népük, a saját évszázadok óta várt messiásuk érkezett meg, mert a bölcsek maguk mondják, hogy a zsidók királyát keresik, aki most született. De a nép mégsem reagál, mert annyira a diktátor gengszter módszereinek nyomása alatt él.

Ugyanez a nyugtalanság igaz a mi karácsonyunkra is, a mi imádatunkra is rányomhatja és rányomhatta a bélyegét. Például: a munkában az utolsó napig dolgozni kellett, ráadásul határidőre és keményen, mert itt az év vége. Nyugtalanságot okozott, okoz, ezért ez eltereli a figyelmünket. Vagy egy munkahelyváltás hasonlóan a rendszer felbolydulásához vezethet, és a születésről eltereli a figyelmet. De elég lehet akár egy elcsúszott beszólás, egy megjegyzés a forgatagban és máris ennek a nyomása,

sebe alatt élünk és éljük át a karácsonyt. Vagy lehet ugyanilyen nyomasztó karácsonykor a nélkülöző lét akár anyagiakban, akár kapcsolatokban, szétszakadt kapcsolatokban. Ezek mind olyan nyomások, amik ugyanazt eredményezik, mint Heródes idején, hogy nem a lényegre figyelünk, hanem máshová koncentrálnak és az imádatunk nem tud kialakulni, részleges lesz, majd hiányra nő és tovább növekszik az úr az életünkben.

ZSIDÓ VEZETŐK

A harmadik, akik reagáltak Jézus születésére azok a zsidó vezetők, akiket összehív Heródes. Összegyűlnek, elmondják a prófeciát, hallják a bölcsek beszámolóját, de olyan passzívak és közömbösek, hogy még egy követet sem küldenek, hogy a saját várt messiásukat ellenőrizzék abban a városban, ahova ők maguk is megjósolták a Megváltót. Teljesen passzívak maradtak, holott a saját népük megváltójáról volt szó.

A bölcsek ismeretlenül/idegenként érkeztek, utaztak és imádtak. A zsidók nem tudtak kimozdulni a **túlvárákoszából**. Annyi ideje várták, annyi ismerettel, prófeciával és elvárással, törvénnyel és megkötöttséggel voltak körbebástyázva, hogy **a tökéletes már nem is tudott megfelelni az elvárásaiknak**. És nem tudták észrevenni benne a megígért Isten fiát.

Isten népe, a kiválasztottak semlegesek maradtak. És ez a legnagyobb veszély, mert ez teljesen hidegen hagyja az embert, totálisan érdektelenné változtatja a túlszabályozás vagy a keveset foglalkozás miatt. Küzdjünk, hogy ha minket ma karácsonykor ez a veszély meg is támad, akkor tudjunk az úrvacsorában megújulni, keresni és imádatot, tiszteletet ébreszteni az iránt, Aki született. Ne legyünk semlegesek.

Ne legyünk olyan kiválasztottak, akik nagyon szépen el tudják mondani az aranymondást, hogy Jézus merre fog megszületni, mikor mi történt a karácsonyi történetben, hány helyen van ez megírva, meg mi a lényege. **Ne legyünk olyanok, akik útba igazítani tudunk, de magunk nem tudunk odamenni a kijelölt úton.**

BEFEJEZÉS

Lezárásként pedig hadd térjek vissza a bölcsek imádatára és érkezésére ennek a történetnek a kapcsán. Hódolattal, elfogadással, feltétel nélkül érkeztek és imádták Jézust. Lehet, ma sem kell keresni különösebb indokot, hogy miért imádjuk. Néha túlbonyolítjuk ezt. Egyszerűen itt kell lenni és engedni kell, hogy erre időt szánjunk, Istennel kettesben legyünk, engedjük, hogy az úrvacsora alatt és általa szóljon hozzánk énekekben, jelenlétben. Engedjük, hogy a karácsonyban, az imádkozásban, a kinti beszélgetésekben, az ajándékozásban, a családi ünnepekben szóljon és imádatot indítson bennünk. Csak engedni, hogy vele legyünk! Engedni, hogy ez tiszteletté, majd imádattá módosuljon.

És utolsó buzdításként figyeljük meg a bölcsek útját az imádathoz, hátha segít nekünk is. Nem vállalhatatlant kíván tőlük Isten.

Nem Jézus eljövételében kellett először hinniük a bölcseknek, hanem egy csillagot kellett követniük. Csillagot követni, ami a szakmájukhoz, az érdeklődési körükhöz kapcsolódik. Először olyat kívánt tőlük Isten, ami hozzájuk is közel áll. Ennek módján szólítja meg őket. Ami a tudományuk szerint magyarázható volt, ami a saját érdeklődési körükhöz közel állt azt kellett követniük. Amit amúgy is ismernek, és ami amúgy is az ő nyelvükön szól. Ez pedig számunkra egy biztatás, hogy Isten kapcsolópontot keres hozzánk. A mi nyelvünkön hív, a mi nyelvünkön közeledik.

Megtalálja a hozzánk vezető utat. Válaszoljunk erre, lépünk felé, és engedjük, hogy megszólítson. A bölcsek imádata egy egyszerű lépéssel kezdődött. Tegyük ezt meg ma mi is karácsonykor!

Ámen

(Ablonczy Áron)